

Gazdasági program nélkül.

A politikai élet és a sajtó nyilvánosságának mérsékeltebb elemei a Rassay-féln programkinyilatkoztatást bizonyos egykedvűséggel, hogy ne mondjuk érdektelenséggel fogadták. Valóban ez a találó meghatározás: érdektelenséggel, mert hiszen azok a hangzatos jelszavak, melyeket a hosszas vájudással született új liberális alakulat zászlajára tűzött, rég elkopott célkitűzések, idejét múlt törekvések, amennyiben azoknak szüksége nemcsak a köztudatba ment át, hanem megvalósítása és a nemzeti fejlődés alkatrészévé való tétele rég befejezett folyamat. Jog-egyenlőség, demokrácia közszabadságok, liberalizmus, nem jelentenek már ma új és a jövő társadalmi mozgalmától megvalósítandó eszméket. Nem is korszerűek annyiban, hogy a ma emberének igen sürgős gazdasági feladatok terhelik lelkiismeretét. Előre kell néznünk, nem vissza. A hatvan-hetven évvel ezelőtt tettszetős ideák lánggyujtatták a maguk idejében a politikai elméket és át ismertek a gyakorlati élet vérkeringésébe. Azok nélkül egyetlen megmozdulás sem történt azok jegyében polgárisult európai szintre a hazai népesség, ám annyi végzetes sorsfordulat véres tanulságok és történelmi helyzetváltozás után apáink korának eszméiről egyszerűen kikölcsonni nem méltó a tenni vágyó és építő nemzeti munka katonáinak. Ez a megállapítás majdnem egyhangú bírálatként mondotta ki Rassay pártvezéri beköszöntőjéről a tartalom nélküli, kezdeménytelen idejét múlt-ságot. És ez a kritika, mely enyhé volt és tárgyilagos a vezér ur szemében támadássá nőtt annál is inkább, mert az olyan politikusnak, aki már harmadszor kíséri meg a vezérszerepre jutást, érvényesülésében szinte elengedhetetlen kelléke

az önáltatás. Rassay azzal áltatja magát ugyanis, hogy jelentősége van személyének és szűkebb baráti körének a törvényhozási munka komolyabb tételére és a megoldandó problémák megmunkálására. Sajnos ezt el kell vitatnunk olyan párttól, mely gazdasági program nélkül az eredményeket produkált kormányfővel szemben csak a szemrehányás fegyveréhez tud nyulni. De nem élnek a pártnak egyetlen tagja sem előbbi szeparált ténykedései közt a termékenyítő kritika eszközeivel, hanem inkább kimerítette tehetségét a személyes gáncsvetések szimpadiás produkcióiban, amelyekkel nem egyszer hozzájárult a parlamenti nívó lesüllyesztéséhez, nem is szólva arról, hogy majdmindig oktalan kerék-kötője lett igen fontos, az egész országot gazdasági létérdekeiben érintő állampolitikai, pénzügyi és szociális problémák megoldásának. Ne vin-

dikálja magának Rassay Károly azt a megbecsülést, mely a nagy ellenfeleknek jár ki a közvélemény egyes árnyalatai részéről, mert cselekedetei még ezidőszert kisebbek annál sem hogy értékelésükkel egy sorba helyeznénk őt a gyakorlati államférfiak tényeivel. Rassay elismeri a miniszterelnök eredményes munkáját, de azt kevesli. Ennél mi sem könnyebb. Annál nehezebb tenni többet és jobbat alkotni. Az az ellenzék, amely az államháztartás rendbehozatalát, nemzeti tekintélyünk helyreállítását, a pénzállandóság megteremtését belviszonyainkban a közbiztonság helyreállítását leki-csinyli, attól aligha várhatunk komoly, önzetlen, elfogulatlan törvényhozói munkát. Az ön-népszerűsítéshez pedig segédkezett a nemzeti nagy feladatokkal birkozó ország lehiggadt polgári társadalmá nem kíván nyujtani.

ezek utódai? S ha egy-egy keresztény tehetség feltűnik a magyar égen, miért nem tud róla a tömeg? Jajdult fel beszédeiben. Reámutatott a keresztény magyar tehetségeket megölő agyonhalgató sajtómaffiára, amely a legtehetségtelegebb idegent is egekig dicséri, ha tollat vesz kezébe s nyakatekert magyarsággal fájának erkölcséit igyekszik beleoltani a magyar lelkekbe.

Ez a faj védi a saját fáját s e védelemben a keresztény magyar munkásság egyenetlenkedését szítja, fájának védelmi harcában a keresztény dolgozók vérént ontja. Hiszen az ő harcukban a keresztény a közkatona.

A szociáldemokrácia soha sem oldja meg a munkásság boldogulásának problémáját mert a jól kereső munkásságot nem lehetne fajtestvére ellen izgatni.

Azonban a magyar munkásságnak lassanként felnyílik a szeme s a vörös maszlagból kiábrándult munkásság az ébredők zászlaja alá gyülekezve megindította nagy harcát saját fájának védelmére. A multban a bányamunkásság volt az, amelyet legjobban befotak tanakkal a bányamunkásság legkézzelfoghatóbban tapasztalta és legjobban szenvedte lelkiismeretlen munkájuk eredményét s ezek a tapasztalatok és szenvedések ábrándították ki a bányászokat a „világ megváltó” tanokból. Most a családostól elkeseredett lélekkel, de a magyar munkásság jobb jövőjébe és boldogulásába vetett hittel áll zászlónk alatt.

Fajtánk védelméért és boldogulásáért folyó harcunk fontos dátuma a mai, amikor a magyar bányászok itt Salgótarjánban példát nyujt hazánk összes bányamunkásának s megalakítja az Ébredő Bányászok Szakcsoportját.

Kitartást, harcos hitet, bizodalmat és Isten áldását kívánja a becsületes munkához.

Lenkey lelkes beszédét sűrűn kíséerte taps és helyeslés.

Lenkey beszéde után a megalakult Ébredő Bányászok Szakosztálya elnöké Barticska Istvánt, titkárá Fónád Istvánt választotta meg, a központi választmányba pedig Maag Jánost.

A szakcsoport üdvözlő táviratot küldött Magyarországi Kormányzójának, a vármegyének népszerű Főispánjának, városunk polgármesterének, Tarnóci ny. bányamunkásnak mint Salgótarján élő legöregebb bányászának és több közéleti vezető férfiaknak. B—y

Magyar bányászok a fajvédelemért.

Az Ébredő Bányászszakcsoport alakuló közgyűlése.

Érdekes és a bányamunkásság mozgalmának történetében korszakalkotó nap volt augusztus elseje. U. i. f. hó 1-én délután tartották az Ébredő Magyarok Egyesületében tömörült bányamunkások az „Ébredő Bányászszakcsoport” alakuló közgyűlését.

Már kora délután kezdtek gyülekezni a kopott ruhákba öltözött gondoktól barázdált arcú bányászok a Katolikus kör udvarán. Élénken vitatkoztak a szociáldemokrata vezetőség bünei felett. Ott láttuk soraik között azokat, akik még nem is nagyon régen vezetőszerepet töltek be a nemzetközi munkásmozgalmában s becsületes munkásaként és hittel dolgoztak, azt hitték, a magyar munkásság boldogulásáért.

Évek, hosszú évek keserves tapasztalata alatt győződtek meg róla, hogy a szociáldemokrata vezérek, a vörös internacionálé nem juttat nagyobb kenyeret a keresztény magyar munkásnak, de annál inkább biztosítja a központi vezérek dus anyagi boldogulásáit!

Eljöttek családostól lélekkel az éb-

redők gyűlésére, beléptek az Ébredők-höz a „magyar munkás szívét, lelkét, hitét gyógyító szanatóriumba.”

A közgyűlést Katona László nyitotta meg. Beszédében a magyar munkás nyomorult helyzetét festette le s áttérve a bányamunkásság sérelmeinek, panaszainak ismertetésére átadta a szót Lenkey Lehel bajtársnak a központ kiküldöttének.

Lenkey Lehel másfélórás beszédben a munkásság gazdasági helyzetéről nyujtott szomorú, elrettentő képet. A munkásság mai nyomorúságának oka egyedül a vörös internacionálé maszlagja amely idegen vezetéssel az 1918-as forradalmat idézte elő. Hangsúlyozta, hogy nyomorult helyzetéből csak úgy menekülhet a munkásság, ha félredobja a Marx tanokat és nemzeti alapra helyezkedve irtó háborút indít a magyarságából és hitéből kivetkötött tanok és vezetők ellen.

Hol vannak a bogárhátú viskókban született Petőfi Sándorok és Arany Jánosok? Miért nem érvényesülnek ma

Használjuk a műtrágyát!

Írta: GRÓF AURÉL
m. kir. gazd. s. felügyelő.
(Utánajomás tilos.)

A növény élőlény, mely növekszik, szaporodik. Hogy erre képes legyen táplálkozni kell, csak így képes újszerveket fejleszteni.

Tápláló anyagainak egy részét a levegőből veszi fel a növény, legnagyobb részét azonban a földből a gyökerek utján.

A vadon élő növények azon helyen pusztulnak el, ahol éltek. A fűvek, fák korhadó lombjával a növényi táplálóanyagok visszakerülnek a földre. A gazdasági üzemből természetesen növényeket azonban részben, vagy egészben kiviszszuk a gazdaságból. Így a földből, melyen mezei gazdálkodást üzünk, a növényi táplálóanyagok állandóan fogynak, úgy hogy végre a természetből fogva legújabb földön is beáll a szüksége a növényi táplálóanyagok visszapótlásának.

A növényi tápanyagok visszapótlását trágyázásnak, az anyagot pedig, mely valamely növényi tápláló anyagot tartalmaz, trágyának hívjuk.

A fontosabb növényi tápláló anyagok száma mintegy 10. Ezek közül vannak, melyeket a növények a levegőből vesznek fel, visszapótlásukról a gazdának gondoskodni nem kell. A földből felvett

táplálóanyagok közül egyesek oly kis mértékben vétetnek igénybe, hogy a szükséges mennyiség természetből fogva rendelkezésre áll. De vannak olyanok is, melyekből a talajban aránylag kevés van, a növények meg sokat kívánnak. Ezek a foszforsav, kálium és nitrogén. Amikor trágyázásról szó van, első sorban mindig ezekre gondoljunk.

A trágyaanyagokat a bennük foglalt növényi táplálóanyagok szerint két csoportba sorolhatjuk. Egyik a teljes trágya, melyben minden visszapótlandó növényi táplálóanyag megtalálunk. Ilyen az istállótrágya, fekaltrágya s a jól elkészített komposzt. A másik csoportba sorozzuk azon trágyaanyagokat, melyekben a növényi táplálóanyagok közül rendszerint csak egy van, de valamennyit sok tartalmaznak. Ezek az egyszorú trágyák, amelyeket minthogy vegyi uton mesterségesen állítják elő, mesterséges, vagy műtrágyának nevezük. Már most aszerint, hogy a bennük levő hatóanyag melyik növényi táplálék, beszélünk foszforsav, káli-, vagy nitrogén műtrágyáról.

A különféle műtrágyák az illető növényi tápanyagot sokkal tömörebb alakban tartalmazzák, mint az istállótrágya. Így 100 g. friss istállótrágyában annyi foszforsav van, mint 1 q szuperfoszfátban, annyi káli mint 100—120 kg. 40 %-os káli sóban, annyi nitrogén, mint 100—120 kg. csill salétromban. Természetes tehát, műtrágyából mindig sokkal kevesebbet adunk egy holdra, mint istállótrágyából,

Ézáltal a kifurozásnál, elszórásnál és talajba való bekeverésnél lényeges megtakarítást érünk el. Epen ezért igen célszerűen lehet oly helyeken használni, ahová az álló trágát kihordani nem tudjuk pl, falutól, tanától messzeeső földekre meredek partokra stb.

Viszont épen azért, mert holdankint aránylag igen kis mennyiséget használunk fel, a műtrágyának a talaj külső tulajdonságaira hatása rendszerint nincs. Másra tehát, mint hiányzó növényi táplálóanyag pótlására nem való. Egymást sem helyettesíthetik a különféle műtrágyák. Sőt az ugyanazon növényi tápláló anyagot tartalmazó különböző műtrágyák között is nagy különbség van aszerint amint vízben könnyebben vagy nehezebben oldható alakban tartalmazzák a tápsót. Ezen alapon különbséget teszünk gyorsan és lassan ható műtrágyák között.

A műtrágyák sikeres és jövedelmező használatának első feltétele az, hogy mindig azt a műtrágyát alkalmazzuk, amelyikre az adott viszonyok között szükség van, hogy ezt megtehesük ismernünk kell az egyes műtrágyákat. — Lássuk tehát a legfontosabbakat. —

Foszforsav műtrágya
Nálunk legelterjedtebb és leginkább kapható is: a szuperfoszfát. Vízben nem oldható foszforsavat tartalmazó ásványból őrlés és kénsavval való feltárás utján állítják elő. Gyors hatású műtrágya s 16—18% vízben oldható, tehát felve-

hető növényi tápanyagot tartalmaz. Igen jól bevált műtrágya. Hazai talajviszonyaik között helyesen alkalmazva minden talajon jó eredményt értek el vele.

Azelőtt szintén elterjedt, de ma már háttérbe szorult, lassu hatású foszfortrágya a Thomassalak, mely az acélgártás mellékterméke. Hazai vasgyáraink nem tudják előállítani, mert feldolgozott nyersanyagunk erre nem alkalmas. — Speciális esetekben, amikor a foszforsavat lassu hatásban, de hosszú időre kívánjuk a talajnak megadni, alkalmazása helyén való. — Az újabbak forgalomba hozott Renánia foszfát, még nincs annyira kipróbálva, hogy végleges véleményny lehessen róla mondani. A Reformfoszfát alkalmazása az eddigi eredmények alapján nem közelíti meg a rég bevált szuperfoszfátot.

Káli műtrágyák.
Stassfurtban (Németország) a konyhasó bányákban találják igen nagy mennyiségben. Nyers alakban kaicit néven töményítve 40%-os kálisó néven kerül forgalomba. — Mindegyik alakja könnyen oldódik. Hygroscopicus fizikai tulajdonsággal bír. Homokos, általában laza talajok, melyek rendszerint káliszegények, adagolását igen meghálálják. — Itt említem fel a vízben oldható sok kálit tartalmazó fahamut és a Grameniák szórának, szalmájának hamuját is. A házi kertek káli szükségletének ellátásában a takaréktüzhelyben, kemencében

Tisztelt Cim!
Értesitem az igen tisztelt vevőimet, hogy az 1900-ik évben **Salgótarjában** alapított

ékszer és óra üzletemet

Salgótarján Fő-ucca 301. Friedmann bórkereskedő házában újból megnyitottam.
Állandó nagy raktár arany, ezüst, briliáns ékszer, óra és műipari tárgyokban,
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.
Hivatkozva 40 évi szakismeretemre, 22 évi salgótarjáni szolid üzletemre szíves pártfogást kér

LÓWY SANDOR
ékszerész és órász SALGÓTARJÁN

A bolsevista per.

Azt hisszük alig akad ember aki ha figyelemmel kíséri a most lefolyt kommunista per tárgyalásait, olvasás közben egy párszor le ne tette a lapot a vádlottak konok és renitens magaviselete fölötti felháborodásában. Megszoktuk, hogy a független magyar királyi bíróságban lássuk társadalmi életünket, berendezkedésünknek egyik fő pillérjét s így minden jó érzésű olvasónak kimondhatatlanul ellenszenves az a tiszteletlen és kihívó hang, amiben a vádlottak a bíróságot részesítik. Valósággal kultuszt csinálnak belőle ezek az eltévelyedett emberek, hogy a legjobb indulatú kérdésekre is dühvel, daccal és a polgári társadalmat lekicsinylő módon válaszoljanak s mindenképen éreztessék azt az indokolatlan fölényt, amellyel évezredek intézmények ellen viseltetnek. Pedig ha valahol, ugy Magyarországban volna leginkább szükséges, hogy a bolsevista tévelygők alázatos és megtört hangon beszéljenek a maguk dolgairól, mert hisz szemünk előtt játszódott le az a veszett tragikomikus handa-bandázás, amelyet az úgynevezett proletárdiktatura produkált. Hiszen még az élet legegyszerűbb kérdéseit sem tudták megoldani ezek a kísérletezők dacára annak, hogy az emberi kultúra legmagasabb rendű értékeit: az Isten, haza, család és vagyon fogalmát merészen, sőt vadul ledorongolták. Ott van Oroszország, ahol ez az uralom minden gát nélkül tobzodva tizenkét év alatt teljesen felülte és tönkretette ennek a nagy és gazdag országnak összes értékeit s ma már kénytelen-kelletlen beismeri, hogy a polgári társadalom elveivel való kompromisszum nélkül mindanfélle alkotásra képtelen.

Dacára mindezeknek a közismert jelenségeknek Rákosi Mátyás és a többi népbiztos palánta ma is úgy viselkedik, mintha világmegváltó dogmáikat mindenütt csak a legnagyobb siker és borsztyán övezné körül s nem a bukás, tehetlenség és az ártatlanul és cél nélkül lemészárolt emberek hullatömegei. Vér és vér, gyilkosság, borzalom járt a nyomában ezeknek az embereknek mindenütt, ahol uralomra kerekedhettek, alkotás és építés helyett rombolás: az emberiség és a társadalom megjavítása, melyet oly nagy hangon merészelnek még mindig ígérni, remény nélkül kéklik az éji homályban. A megromlott erkölcs regenerálásának lehetetlen és legrosszabb módja éppen az, amit a bolsevisták választottak. Hogy mernek hát egyáltalában beszélni,

nemhogy pattogni és kritizálni ezek a megtévelyedettek.

Van aztán a Rákosi Mátyás és társai perének még egy kísérő zenéje: az a folytonos külföldi demonstráció és beavatkozási kísérlet, melyet az elvtársak a világ távolabbi pontjain, kifejtenek. Micsoda jögron merik maguknak arrogálni

Az acélgári cserkészek Velencében.

Velencéről eddig körülbelül annyit utleirás jelent meg, ahány valamire való tollforgató ember ott megfordult. Nem szándékom az utleirások tömegét egygyel szaporítani sem Baedeker gyanánt a látottakat katalogizálni, inkább csak azokat az im: resziókat kívánom papírra vetni, amelyek egy csoportos utazásnál, mint a miénk: cserkészek is volt, önkénytelennül is felvetődnek, élesen karakterizálva embert, nemzetet, vidéket és az 1926-os esztendő.

Utazásunk úgy oda, mint visszafelé a látnivalókon kívül megtanított valamire: hogyan kell a vasutnak idegenforgalmat csinálni? A nagy nemzetközi luxusvonatokon utazó „idegen” mindenütt ur, egyformán dédelgetett vagyonosodási tényezője minden államnak. De egész váratlan és egyenesen megindító volt, hogy egy 38 tagú cserkésztársaságnak, akik a személyvonat harmadik osztályán és ott is 30—60 százalékos kedvezményrel utaznak, milyen páratlan és őszinte előzettséggel állott szolgálatára úgy az osztrák, mint az olasz vasut minden tényezője. Hogy ezt csak egy példával illusztráljam: a villachi állomásfőnök egy kétsoros táviratra két ízben bocsátotta rendelkezésünkre az állomás ragyogóan tiszta másodosztályú várótermét hálólhelyül és saját jószántából gondoskodott közvetlen kocsiról a Villach-Wien közötti ötszázegy-néhány kilométeres utra. A forgalmi személyzet szinte nem is az ellenőrző, inkább a tapasztalt tanácsadó szerepét tölti be és minden információt készséggel, pontosan és kimerítően nyújt. Hogy az itt felsorolt dolgok milyen hallatlan módon emelik az utazás biztonságának érzését, a szemlélődés zavartalanságát és az egész tanulmányut összhatásának kialakulását, azt nem szükséges bizonyítani.

Akár elhiszik, akár nem: odakint szeretnek minket magyarokat. És itt megint csak arra hivatkozom, hogy ezt mi

a külföldi kommunisták, hogy belemerjenek szólni abba a kérdésbe, ami Magyarországnak kizárólagos belügye és ami a magyar bíróság hatáskörébe tartozik. Ezt a nagyhangú beavatkozási viselkedetet a leghatározottabban visszautasítjuk s valóban a legrosszabb szolgálatot tették ezek a vádlottak padján ülő elvtársainak, amikor ilyenekkel a magyar társadalom hangulatát még jobban felizgatják.

éreztek, soványerszenyű cserkészek, akik a megbecsülést nem tudtuk csendő pénzen vásárolni. Különösen az olaszoknál tapasztaltuk ennek beszédese példáját. Velence a háború alatt gyakran volt erélyes repülőtémadások célpontja. Mindenütt ahol annak idején egy-egy bomba lepotyogt, most emléktábla van ezzel a felirással: „Bomba austria.” Értjük ugyebár? Nem „bomba austro-ungherese”, hanem hangsúlyozottan: osztrák bomba!

Vagy egy másik példa. Velencében valamilyen áru kirakati ára 100 lira. Eladási ára angolnak 80 lira, magyarnak 60 lira, ha az a magyar olaszul alkuszik, akkor 40 lira. Utitársaim a tanuk reá, hogy ez így van.

Velencében a városi tanács gondozó szárnyai alatt állottunk. Minden várakozáson felül történt elszállásolásunk, bőséges ellátásunk, a látnivalóknak ingyenes, vagy nagyon mérsékelt díjazású megtekintése csupán ennek köszönhető. Szállásunk a Casa di Ricovero-can, az agok házában volt, apácák szerető gondoskodásával, abszolút csenddel és ragyogó tisztasággal az óriási hálóteremben, melynek kőpadlójában szintén ott fehérlik a „bomba austria” emléktáblája.

Megnéztünk mindent, amit a rövid néhány nap megengedett. Voltunk a Szent Márk templomban, a doge-palotában, a Companile tetején, a városi és a szépművészeti muzeumban, hajózártunk a Canale Grandén és két ízben fűrődünk a Lidón. A cserkésziük számára talán ez volt a legnagyobb élmény, hegyek közé szoktatott szemüknek a napfényben ragyogó végtelen tenger, a távoli vitorlák, sirályok, siserő hullámverés, heverés és a puha és forró fövényben, kagylószedés az egész mondhatatlan derű és nyugalom amit a nyugodt napsütötte tenger lehel.

Megkapóan szép volt utunk a Semmeringen át, a Tagliamento völgyében és a wörthi tó mellett. Két ízben mentünk át Susegana mellett a Piavén és a

távolból felénk intett a Montello dombháta...

Zavaró incidens vagy komolyabb megbetegedés az egész uton nem fordult elő, időnk is kifogástalan volt. Megérkezésünkkor a zenekar harsszó cserkészindulója, lampionos cserkészek, virágcsokor, feldiszipított cserkészotthon és szerető arcok fogadtak, méltó befejezésül a gyönyörű utnak.

Kötelességemnek érzem, hogy a cserkészek mélyeség háláját tolmácsoljam a csapatszervező testület elnökének, Liptay B. Jenő ömeltóságának, kinek nem csak az anyagi lehetőséget, hanem az egész tanulmányut alapeszméjét is köszönhetjük.
Röder Alfréd.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Dr. Förster Kálmán polgármester szabadságáról visszatért s f. hó 2-án átvette hivatalának vezetését. — Róth Flóris bányászati főtanácsos nyári szabadságát f. hó 1-én megkezdte. — Herczegh József esperes f. hó 7-én visszaérkezett a Balaton mellől, ahová betegsége miatt ment. — Dravucz Antal műszaki igazgató, városunk és vidéke egyik keresztény vezető egyénisége, aki a Salgótarjáni Köszénbánya létszámcsoökkentése folytán távozott városunkból mint soproni lapokból értesülünk megtisztelt, munkásságának egész kifejtésére alkalmas megbízatást kapott. F. hó 1-től ki lett nevezve Sopron város műszaki igazgatójává s e minőségében mint országos nevű szakember az új soproni városi villamoscentrale megtervezésével és felállításával lett megbízva. Ugyanezeker meghívást kapott, hogy a soproni bányamérnöki főiskola elektrotechnikai tanszékén szakelőadásokat tartson az elektrotechnika köréből. Csak örülni tudunk, hogy városunk e kedves egyénisége megfelelő és méltó pozícióba jutott, reméljük, hogy végleges eltávozásakor még leszállunk elbucsztatásáról megemlékezni.

Esküvő. Lóser László áll. igazgatótanító, r. k. főoktató leányát Etelkát mult szombaton, július 31.-én délután vezette oltárhoz Pál János baglyasaljai községi kántortanító. — Az esküvő szűk családi körben lett megtartva. Az esketést Horváth László lelkész végezte.

Köszönet. Etel leányunk esküvője alkalmából küldött sok-sok szerencse kívánatért ezuttal mondunk hálás köszönetet: Lóser László és neje.

Harangszentelés. A tarjáni r. kat. egyház elkészült harangjait a helybeli nagytalomszóló augusztus 14.-én déli.

elégetett fa, tengerikóró és csutka és a szalma hamuja sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint amennyit általában neki tulajdonítani szoktak. —

Nitrogén műtrágyák.
Első helyen áll a csilisalétróm. A forróégyövi országok esőt soha nem látott vidékén találják a föld színén, vagy sekélyen az alatt. Tisztítva, örölve kerül forgalomba. Gyors hatású, de igen drága trágya és ez utóbbiak miatt kontinensünkről mindinkább kiszorítja a gyárilag előállított mézsnitrogén, melynek nitrogénjét megfelelő eljárással a levegőből kötik le. Ez lassabb hatású, de azért sikerrel alkalmazható műtrágya. —

A többi, sokféle műtrágya ismertése e cikk kereteit és célját túlhaladná. Gyakorlatibb célt szolgál, ha a következőkben a műtrágyák alkalmazásának kérdését világítom meg. —

Elsősorban is lássuk, istállótrágya hiányában helyettesítheti-e azt a műtrágya? Válaszom az, ha egyféle, akármi-lyen műtrágyáról beszélünk, akkor nem. — Ha azonban az összes visszapotlandó növényi tápláléanyagokat adagoljuk a műtrágyában, tehát több félet használunk együtt és még azonfelül a talaj fizikai

tulajdonságait befolyásoló televényt (humusz) is megadjuk zöldtrágya alakjában, akkor az istállótrágyát nélkülözhetjük. —

S az ellenkező esetben, ha van elegetdő istállótrágyánk, kell-e műtrágya? Azt kell felelnem, hogy csaknem mindig és pedig az istállótrágya hatásának kiegészítésére. — Az istállótrágyában u. i. az egyes növényi tápláló anyagok nincsenek meg olyan arányban, amilyenben a növények azokat megkívánják. Példával lehet ezt érzékelhetővé tenni. 100 q istállótrágyával viszünk egy hold földre

foszfor savból	26 kg.
káliából	63 "
nitrogénből	50 "

viszont egy hold föld közepes buzatermésének kifejlődéséhez kell

foszfor savból	35 kg.
káliából	35 "
nitrogénből	26 "

De mert az istállótrágyában 26 kg. foszfor sav van, buzatermésünk csak az ezáltal megengedett inértékig fejlődhet ki s káliából is csak 26 kg.-t, nitrogénből pedig ennek megfelelően 19—20 kg.-t vehet fel. A talajban tehát a 26 kg. foszfor sav teljes kimerítése mellett kihasználatlanul visszamarad 37 kg. káli, 30 kg.

nitrogén, mely ugy a trágyázás évében, mint a későbbiekben a megfelelő foszfor sav hiányában a szó szoros értelmében elvész. Ebből következik, hogy a friss trágyának foszfor savas műtrágya nélkül való alkalmazásával 2 oldalon éri veszteség a gazdát. Egyik oldalon magában a természetben, mert a majdnem 25%-os relatív foszfor savhiány ugyanolyan relatív termésvesztéséget jelent. Másik oldalon pedig a trágyával a földbe vitt káliának 25%-a a nitrogénnek pedig 60%-a, kivéve az aránylag kevés absorbeált mennyiséget — a talajban, részben elszivárog, részben vegyi átalakulás folytán vízben nem oldható összetételűvé változik s így a legdrágábban megszereshető két növényi tápanyagban, nagy pocskolás áll elő.

Avagy az árpánál: a fenti trágya mennyiség figyelembevételével 1 hold közepes árpatermés közepes kifejlődéséhez kell: foszfor sav 42 kg.
káli 42 "
nitrogén 10 "

Az istállótrágyában a foszfor és káli szükségletnek csak 62%-a van meg, míg nitrogénből egy nagy szuperpluss mutatkozik. Ha a foszfor és kálihiányt az

istállótrágya mennyiségének kétszeresére emelésével pótolnám, 100%-al emelném a nitrogénben mutatkozó superpluss, ami sokkal költségesebb, mintha holdanként pl. 1 q. superfoszfátot s vagy 50—60 kg. 40%-os kálit szörök ki.

Némelyik növényi tápanyag, ha belőle a talajban kellenél több van, a növény fejlődésére káros is lehet. Így a nitrogén a kalászosoknál megdőlést, répanál burgonyánál nagy, de silány minőségű termést, hagymánál az u. n. koszos-ságot (felkunkorodó borítólevelek) s vele együtt romlékonyságot eredményez.

A növényi tápanyagok között fennálló aránytalanságok kiküszöbölésére jó a műtrágya.

Műtrágyával azt a növényi tápláló anyagot tudom megadni és abból annyit, amennyire éppen szükség van. Ezért akár van elegendő istállótrágyánk, akár nincs, a műtrágyák alkalmazására mindig tárg tér nyílik. Áll ez mindenféle műtrágyára, de hazai viszonyaink között különösen a foszfor savtrágyákra, ezek közül pedig első sorban: a szuperfoszfátra.

(Folytatjuk)

Szent István hét.

után szállítják fel az r. kat. templomhoz, hol a következő napon augusztus 15.-én fogja megáldani Breyer István dr. pápai prelátus, kultuszminiszteri államtitkár. Az ünnepélyen szentmisét és szent beszédet ugyanő fogja végezni ez alkalommal.

Orvosi hír. Lapunk buzgó munkatársa, városunk szülötte, Peitler Gyula szigorló orvos, a doktorátust a mult hónapban letette. Szolgálatára a bpesti Szt. István kórházba osztották be. Melegen üdvözljük kedves munkatársunkat, akit egyszerű tolláról ismer lapunk t. Olvasóközönsége. Kívánjuk, hogy az orvosi pályán is sikereiben gazdag élete legyen.

Betörés. Két héttel ezelőtt az acélgyári iskolának szertárába ismeretlen tettesek betörték. Teljesen felforgatták a helyiséget. Sok értékes tárgyat elvittek s még tréfálni való kedvük is volt amennyiben az ellopott tárgyak helyén értéktelen anyagokat is hagytak. A durva lelkű betörő után erősen kutat a rendőrség s reméljük, hogy rövidesen hurokra kerül a tolvaj, aki bizonyára jól ismerte a szertárban a járást.

Katholikus nap Szentkúton. Az Országos Katolikus Szövetség aug. 14-én szombaton a szentkúti bucsujáró helyen nagyszabású katolikus napot rendez, amelyen dr. Breyer István prelátus, kultuszminiszteri államtitkár, Haller István nemzgy. képviselő, volt miniszter, Czettler Jenő nemzgy. képviselő, egyetemi tanár, P. Tamás Krizánt ferences házfőnök és Csintalan József nagybányai plébános a szabad ég alatt beszédet intéznek a Nagy Boldogasszony napi bucsura elzárandóként néphez. A helybeli és a környéki falvak katolikus híveinek figyelmét felhívjuk ezen nagyszabású ügörgőző katolikus napra. A szokásos bucsunap természetesen másnap Nagy Boldogasszony napján lesz. Ugy értesültünk, hogy városunkból a katolikus napra a keresztényszocialista párt és a Kath. Kör tagjai számosan elzárandóknak. Megemlítjük még, hogy Breyer István prelátus szombaton este a kegyhelyről városunkba érkezik a harangszentelésre. Ezzel kapcsolatosan közli a Szövetség, hogy a mohácsi vész 400 éves évfordulójával kapcsolatban Mohácson Virágh Ferenc pécsi püspök vezetése alatt augusztus 22-én nagyszabású országos zarándoklatot és katolikus napot rendez. Országos Katolikus Szövetség.

Tábortűz. A 145 sz. „Sirály” cserkészcsapat f. hó 8-án, vasárnap este tartja a csapatotthon udvarán (bányatársulati elemi iskola) beszámoló tábortűzét, melyre minden cserkészbarátot szívesen látunk. A Sirályok.

A Luther Szövetség ezúton is meghívja tagjait holnap, aug. 8-án d. u. fél 3 órára a központi bányaíródak új épületében elhelyezett, városunk határában felbukkant őskori leletek megtekintésére. A bánya igazgatóságán elfekvő nagyrétkü gyűjtemény Hroziencsik István ny. bányaigazgató odaadó fáradozásának és kitartó munkájának eredménye, amely paleolitikus jelentőség és érdekesség szempontjából is kiválóan értékes. A Luther Szövetség felkérésére Hroziencsik István igazgató ur fogja az egyes tárgyakat ismertetni. Az érdeklődők figyelmét melegen felhívjuk erre a gyűjteményre, annál is inkább, mert mégis csak érdekes megtekinteni azon idők felbukkant emlékeit,

Személyváltozás a salgótarjáni máv állomás vezetésében.

Felettes hatósága Ungváry Miklós starjáni állomásfőnököt áthelyezte Vecsésre, a starjáni állomás vezetésére pedig Szántay István máv. ellenőrt, lapunk felelős szerkesztőjét nevezte ki.

Mikor ezt a már végleges érvényű intézkedést olvasóinkkal közöljük, nem mulasztjuk el az alkalmat, hogy a távozó főnöknek Ungváry Miklósnak, a starjáni társaság kedvelt Miklós bácsijának, megilletődve lstenhozzádot ne mondjunk.

Most, hogy távozik körünkből, úgy érezzük, hogy ismerősei, tisztelői és barátai, kik vele társaságban vagy hivatalból érintkezünk, mindig szeretettel és megbecsüléssel fogunk rá gondolni, mint egy régi szabású joviális, de mindig korrekt, példás hivatalnokra, ki alárendeltjeivel szemben is mindig barátságos megértésre törekedett. Ott láttuk érdeklődő alakját minden hazafias és társadalmi megmozdulásnál, melyekből idejéhez és erejéhez mérten iparkodott kivenni a részét. Hisszük, hogy a szépalkvésű és több nyugalmat ígérő Vecsésen is ba-

Szent István évszázados egyházi és nemzeti ünnepét az idén a Szent István-hét keretében fogja megülni Budapest és az ország vallásos és hazafias lakossága.

Szent István hetének idején ünnepozata alapkövetétele lesz annak az évről évre bővülő kultusznap, amelynek egyesíteni kell minden magyart, kicsinyt és nagyot, a legfőbb méltóságtól a legszegényebb szellérig.

A Szent István-hét ünnepségei augusztus 18-án kezdődnek és augusztus 25.-én záródnak le.

A magyar nemzet e nagyhetének legnagyobb eseménye az idén is változatlanul a Szent Jobb körülhordozása lesz, de ezt megelőzően és követően számos más olyan ünnepi esemény fog egymás mellé sorakozni, amely nyomot hagy mindenkinek lelkében, aki azon részt vesz. Az egyházi ünnepnek kívül szerepelni fognak kulturális és sportesemények, ingyenes és olcsó látványok, nagy népünnep, hangversenyek, magyar zene, magyar tánc, színházi előadások, labdarugóversenyek, nemzetközi uszómérkőzés, lövésény, tűzijáték és más szórakoztató esemény. Megnyílnak a vidékiek számára az összes múzeumok, képtárak, gyűjtemények külön magyarzattal és vezetéssel.

Augusztus 18-án nyílik meg az Országos Borkiállítás az összes magyar borvidékek részvételével s ingyen válik megtekinthetővé a nemesített vetőmagvak, valamint a műtrágyázás legutóbbi eredményeinek kiállítása a világhírű Mezőgazdasági Múzeumban. Az idejű nedves évjáratban a látványoknak az a része rendkívül fogja érdekelni a gazdákat, akiket nevelni, oktatni és irányítani fog, hogy legnagyobb kincsünkkel a magyar földdel tudatosan foglalkozzanak. Lélek és test egyaránt táplálékot fog nyerni Budapes-

amely időkben itt városunk felett is még cápák uszkáltak, majd amikor a mamut-hók lába alatt döngött ez a föld, és e területen is pálmák nőttek, nemkülönben érdekesek a kőbaltákkal dolgozó és bronzkorszak eszközeivel eltemetkezett ősemberek világának napfényre került emlékei itt városunk határában.

Budapestről értesítik lapunkat, hogy IV. Eskü-ut 5 szám alól az átelleni 6 számú Klotild palota félemeletére áthelyeztetett a régi jöhrnévnek örvendő Fehér József-házi és kézimunka ipar cég mely cég ezuttal tisztelettel meghívja a nb. vevő-közönséget az új óriási helyiségében elhelyezett Női és Férfi-fehérnemű kelengyék kiállításának megtekintésére. Azonkívül új helyiségében külön osztályt rendezett be 15.000.000 K-ás árban-kezdődő kelengyék készítésére legkedvezőbb fizetési feltételekkel. Továbbá minden árosszállítású kelengyéből állandó kiállítást tart, melyből mintákat és árlejtést kívánatra díjmentesen küld a cég.

Zongora hangolás! Wertheimer Károly Budapesti zongora hangoló Salgótarjába érkezett, Hangol, javít, tisztít lelkiismeretesen és szakszerűen, ugyanintén vállal bőrzést, posztózást perfekt. Előjegyzéseket elfogad a kiadóhivatal.

ráságos egyéniségével annyi barátra fog rövidesen találni, mint amennyit távozásával itt visszahagyott.

Amily őszinte szimpatiaival kísérjük a távozó Ungváry főnököt, oly örömmel vesszük lapunk fáradságtalan felelős szerkesztőjének Szántay Istvánnak előléptetését. Az ő személye nem ismeretlen lapunk és városunk közönsége előtt. Megszokták már, hogy minden magyar és keresztény mozgalomnál agilitásával, rátermettségével az első között veszi ki részét.

Bár Salgótarján társadalmi munkáiban szép érdemei vannak, de úgy véljük, hogy lapunkkal való szoros kapcsolata miatt a szerénytelenség bizonyos árnyalata nélkül nem foglalkozhatunk bővebben személyével. Egyébként még fiatal ember, előtte az élet és a szép munkatér, hol bőven lesz alkalma megmutatni, amiről megvagyunk győződve, hogy feltevéseinek bizalma egy mindenképpen rátermett érdemes embert ért. Mint munkatársai e lap szerkesztésében ezúton is szívből gratulálunk.

ten Szent István hetében. Akkor ennek a nagy nemzeti ünnepünknek máris a híre, hogy messze földről, még Amerikából is százak és ezrek készülődnek, hogy lelküket felhevítsék a magyar nemzet együttérzésének és haladási vágyának szent tüzeiben.

A Budapestre érkező tömegek közül, akik egy napon tul is itt kívánnak maradni, külön olcsó tömegszállásolási akció gondoskodik, hogy az igénytelenebb emberek ne legyenek kénytelenek drága szállásokon költeni. Ez rendkívül nagy feladatot ró a rendezőségre, mert mindenkinek igényéhez és érszényéhez alkalmazkodva idejében kell a szerényebb vagy kényelmesebb szállásokról gondoskodnunk. Ezért kell, hogy a Szent István hétre készülő már otthon megszervezkedjenek a felutazásra, kivált, ha nagyobb csoportok állanak össze s ez esetben az is ajánlatos, hogy utazási tervüket (Mikor érkeznek, meddig maradnak Budapesten) augusztus hó 10-ig bejelentésük az elszállásoló bizottságnak. (Budapest székesfőváros idegenforgalmi hivatala, Budapest IV. Haris-köz 1.) A jelentkezők azonnal értesítést kapnak tőlünk arról, hogy hol fogják őket elhelyezni. Természetesen egyesek minden külön bejelentés nélkül is felutazhatnak, mert ezek elhelyezéséről könnyebb gondoskodni.

Az utazás bárki számára, aki bárhol augusztus 17-én hajnali 1 órától — augusztus 20-án reggel 9 óráig megérkezik Budapestre féláru lesz, olyanformán, hogy a felutazásra egész jegyet kell váltani, bármely kocsiosztályon (de ugyanez a jegy érvényes lesz az ingyenes visszautazásra is, bezáróan augusztus 24-én éjfélig). Ugyanezt a kedvezést adják a dunai hajóvállalatok is, amelyek jegyei már Béctől kezdve féláruak.

Hirdetmény

71-kig5-kgy/1926 szám. Karancseszki nagyközség előreláthatólag kölcsönhöz fog jutni a községi kölcsönök folyósítása folytán, miért is felhívja a vállalkozókat, hogy a tervbevetett község ház építéshez, amely egy jegyzői, egy aljegyzői lakásból, valamint megfelelő irodahelyiségek-ből állana- megfelelő tervrajzot és költségvetést adjanak be.

Költségvetések és tervrajzok elkészítéséért a vállalkozók semmiféle költségmegtérítést nem igényelhetnek.

Az épületek vonatkozó tervet a karancseszki-i jegyzői irodában a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthető, ahova a terv és költségvetés (részletezve a különféle munkák költségei, valamint az anyag értékelése) is beadandó legkésőbb augusztus hó 20-ig.

Az árlejtési hirdetményt a kölcsön folyósítása után azonnal ki fogjuk adni. Karancseszki, 1926 július 28.

Előjáróság.

247/1926 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezen közhírre teszi, hogy a starjáni kir. járásbíróságnak 1925 évi 2071/8 számú végzése következtében Dr. Radetzky István ügyvéd által képviselt Vavrovits Ferenc javára 1.000.000 K. s jár. erejéig 1926 évi márc. hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 10.000.000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok és cimbalom, a Friedmann Rezső Szolnoki Hungária Gőzmalom és Dr. Merer Aladár és Dr. Kemény Jenő javára is nyilvánosan eladottnak.

Mely árverésnek starján kir. járásbíróság 1926-ik évi V. 1376 számú végzése folytán eddig összesen 723.700 kor. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Salgótarjában, a vhtást szenvedett lakásban leendő megtartása 1926 évi aug. hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnok meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108-§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták

és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Salgótarján, 1926 évi július hó 26 n. Török Gyula kir. jbirósági végrehajtó.

Salgótarján r. t. város Polgármesterétől, 7500/1926 szám.

Tárgy: A nemzetgyűlési képviselőválasztók 1927 évre érvényes névjegyzékének kiigazítása.

Hirdetmény.

Közhírre teszem, hogy a vármegye központi választmánya Salgótarján r. t. város szavazókörében az ideiglenes névjegyzék ellen beérkezett felszólamlásokat a 2200/1926 M. E. számú kormányrendelet 40 §-a alapján felülbírálta és határozatait megküldötte hozzám.

A fenthivatkozott kormányrendelet 4 §-a értelmében a határozatok mai naptól számított 15 napi közzemlére vannak kitéve a városháza első emelet 19 számú hivatalos helyiségében.

A határozat ellen a közzemlére kitétel tartama alatt, illetve kézbesítés esetén a határozat átvételétől számított 15 nap alatt a m. kir. közigazgatási Bírósághoz címzett és a Központi választmány elnökénél (Alispán) benyújtható panasznak van helye.

Salgótarján, 1926. évi augusztus hó 5.-én.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester

Tisztviselő házépítés Miskolcon. Miként sok városban, úgy Miskolcon is számosan vannak olyanok kiknek van telkük, de megfelelő kölcsön hiányában nem építhetnek. A miskolciak most utaznak Debrecenre, ahol már utban a megoldás és ahol már ezen a nyáron már meg is kezdik az építkezést. Az Országos Tisztviselő Házépítő Szövetkezet bonyolítja le az építkezéseket.

Jó megjelenésű agilis urak napi 100.000 koronát kereshetnek huzamosabb időn át. Cim a kiadóban.

A torokgyulladások jelentőségéről.

Irta: Kovács József dr. egyetemi tanár.

A gyakrabban előforduló betegségek egész sora onnan ered, hogy a közönség vagy egyáltalán nem, vagy tévesen van tájékozva ezeknek a betegségeknek kórszámazása felől. A multban is és épp így ma is, minduntalan találkozom a kórházi osztályomra fölvevő sok izületi gyulladással, különböző heveny szivbántalmakban és némely vesegyulladásban szenvedő beteggel, ki egyáltalában nem tud fölvilágosítást adni megbetegedése tulajdonképeni kezdetéről és csak mikor behatobban kezdek érdeklődni megbetegedésük körülményei és előzményei iránt, hogy nem voltak-e a közelmúltban megfázva, vagy volt-e torokgyulladásuk, kezdenek arra visszaemlékezni, de rendszerint a megjegyzéssel, hogy ez már régebben, 2-3 hét előtt volt és azóta ők már rendben voltak és dolgaikat is végezték.

Mi ennek a feltűnően gyakori tapasztalatnak az alapja és magyarázata és milyen gyakorlati következtetéseket vonjunk le belőle.

A garat és orrgaratüreg kedvelt tartózkodási helyét képezik több olyan baktériumnak, melyek normális viszonyok között gazdájukra ugyszólván ártalmatlanok, melyek azonban rájuk nézve kedvezőbb viszonyok mellett veszedelmes támadó ellenséggé képesek megerősödni és fellépni.

Ez kétféle módon következhetik be vagy úgy, hogy a szervezet egészben véve elgyengül célszerűtlen életmód által, vagy úgy, hogy csak helybeli sérülés útján, legrosszabb persze a helyzet, ha mind a két tényező szerepel. Minket ezuttal a helybeli sérülés kell, hogy első sorban faglakoztasson.

Nagyon régi orvosi tapasztalat, hogy egyes betegségeket rendszerint megfázás, átázás szokott megelőzni és ezért összefüggésbe is hozták ezeket egymással és ilyen betegségeket keletkezésüket meghülésre vezették vissza.

Klinikai észleletekből és állatkísérleti megfigyelésekből egyaránt kiderült, hogy egy betegség, egy fertőzés létrejövetelel, lefolyásánál és kimenetelénél nemcsak a fertőző baktérium támadó erejé-

nek, hanem a szervezet és egyes alkatrészei ellenállási képességeinek, fogékony-ságának, diszpozíciójának is döntő szerep jut.

De viszont ugyancsak a modern természettudományi buvárlatok egészen objektív alapon azt is kimutatták, hogy egy szervezet erősebb lehülése egyebek mellett a felső légutak, tehát a garat, orrgaratüreg nyákhártyájának sérülésére vezet, mely így alkalmassá, fogékonyvá válik a benne rejtőző ellenség megmozdulására és sikeres támadására. Az iránt tehát többé kétség nem foroghat fenn, hogy meghülés, megfázás egyes betegségek keletkezését előmozdítja, sőt megindítja. Ezek közé tartozik elsősorban a torokgyulladás. Amidőn azonban a meghülés döntő jelentőségét a szóba levő betegségeknek kiemeljük ne felejt-sük el, hogy a megbetegedés meghü-léses alapon bár, de mégis bizonyos bak-tériumok fokozottabb életrekelése és inváziója mellett történik, melyek külö-nösen a későbbi fejleményekre nagy be-folyással lesznek. Így érthető aztán, hogy torokgyulladás utáni hetekben megfelelő alkalmi ok esetén (erőművi behatások, léghez) elsősorban az izületek beteged-nek meg könnyebben: így érthető aztán, hogy a véráramba jutott mikrobák letelepedhetnek szívbilientyükön különösen, ha azok már régebből nem épek és így érthető végül, hogy ezek a véráramban keringő élősködők és bomlási termékek a vesékén át kiürülve, a vese kiválasztó sejtjeire is képesek mérgezőleg hatni, amihez ha megint célszerűen életmód és étrend járul hozzá, kifejezettebb gyu-ladásba is mehet át, mely kellő időben fel nem ismerve és elhanyagolva, komo-lyabb természetű és súlyosabb lefolyású vesebajba megy át.

Ezekből a megállapításokból követ-kezik, hogy a meghüléses alapon létre-jövő torokgyulladások a hevenyfertőző be-betegségek minden kellekével rendelkeznek — tehát ragályozás utján is átvihetők. Leginkább vonatkozik ez persze egyik jól ismert, de szerencsére nem túlságosan el-terjedt megjelenési formájukra, a tüszős mandulagyulladásokra, de minden bizony-nyal az influenzaszzerű — alakokra is ahogy a légutak könnyebb lefolyású katarhális megbetegedéseit nevezni szoktuk. Leg-több bajt a komplikációk és az utómeg-betegedések szempontjából kétségkívül a most már kellőleg respektált tüszős man-dulagyulladások okozhatnak és ezért ezek-nek lefolyására kettőzött figyelemmel kell lennünk. Ezekre áll elsősorban mindaz, amit az élősködőknek a véráramba való behatolásával kapcsolatba hoztunk, ahon-nan aztán a fent ismertetett rejtékhelyekre hurcoltatnak el és deponáltatnak.

Összefoglalva már most az elmon-dottakat, megállapíthatjuk, hogy a meg-hüléses torokgyulladások mindegyike ál-talában jóindulatú, sőt túlnyomóan köny-nyű lefolyású megbetegedés, mely azon-ban következményeiben mégis veszedel-messé válhatik azáltal, hogy kaput és al-kalmat nyit a fertőző csírák behatolására a szervezetbe és így komolyabb termé-szetű másodlagos betegségek keletkezé-sére...

Amint láttuk, a torokgyulladások létrejövetelénél két tényező szerepel: a meghülés és a baktérium; tapasztalat sze-rint a meghülések különösen nagyobb hő-változások alkalmával szoktak könnyebb-ben történni, így ősszel, tavasszal, de a nyári hónapokban is; meghülések to-vábbá könnyebben érik a szervezetet ki-hevült állapotban, akár hideg ital, akár léghuzam, akár hideg fürdő által; de ugyanez történhetik hidegebb légkörben való tartósabb nyugalmi tartózkodás mel-lett is. Részben az edzés, részben a meg-felelő ruházkodás és részben az éssze-rű óvatosság által biztosíthatjuk magunkat a gyakoribb meghülések ellen. A bakté-rium hatásának a veszélyét viszont leszá-líthatjuk hygienás száj-garatöblögetések és elegendő szellőztetésével a helyisé-geknek, ahol alszunk. Ha pedig nem ke-rülünk el megfelelő óvatosság mellett sem a bajt, gondoljunk arra, amit fent hallot-tunk, hogy t. i. bármilyen jóindulatú és könnyű lefolyású a torokgyulladás, kom-plikációi, utókövetkezményei nagyon komo-lyak és súlyosak lehetnek és annál biz-tosabban tudjuk magukat ezekkel szem-ben megóvni, minél inkább ragaszkodunk annak a principiumnak a betartásához, hogy minden heveny betegségnek meg van a maga rekonvaleszcenciája.

Helyesen fogunk akkor eljárni, ha

a lázas szaknak megfelelő napokon át pihennünk, majd pedig fokozatosan meg-felelő önmegkímélés mellett minden mel-lőzhető fáradalmat és ártalmat elkerülünk; a következő két héten át, sőt, ha a to-rokgyulladás súlyos volt, pl. tüszős man-dulagyulladás után még tovább is épp úgy nem fogunk turistáskodni, sportolni, mint éjszakákat áttáncolni és hosszabb hűvösebb fürdőket használni, avagy mér-téktelenül alkoholt fogyasztani.

Ezek azok az ismereteink és tapasztalataink, melyeket jónak láttam, sőt szük-ségesnek tartottam az érdeklét közönség számára közreadni, hogy azokat kiki saját hasznára értékesíthesse, ami remél-hetőleg sikerülni fog anélkül, hogy a hy-pohonderek számát ez irányban is szapo-ritsam.

Hirdetmény

Az 1926. évi XVI. tc. 3 §-ának 6. pontja alapján közzétesszük, hogy alkalmi munkások nyugdíját a törvényben előirt kiszámítási mód alapján kijövő 27.47 szá-zalék arányszám helyett 30 százalékos arány-számmal értékeljük.

Salgótarján, 1926. augusztus 1.
Salgótarjáni Takarékpénztár.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban!

Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket ma-gas kamatozással.

Folyósít: Ipari és mező-gazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.

Betörés, tűz, jégkár stb. bi-ztosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pin-ceszövetkezet uradalmi faj-borainak lerakata.

Olcsó árak!

Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Karancsaljai u. Iroda: Főtér 479.

Világáruház

Budapest, VII. Rákóczi ut 42 Nemzeti színházzal szemben. Helyszüke miatt tulzsfolt raktárunkból beszerzési áron áruljuk az összes mosó delin, babits cikkeket.

Őszi ujdonságaink beérkeztek.

Női ruhakelme duplaszélés	— — — — —	K 41.000 —
Tiszta gyapjuszövet kockás és csikos	— — — — —	" 63.000 —
Férfi strapaszövet	— — — — —	" 95.000 —
Flanel gyönyörű mintákkal	— — — — —	" 29.000 —
Eponge duplaszélés	— — — — —	" 29.000 —

Háziruha	— — — — —	K 68.000
Bluz opál-pouplin	— — — — —	" 100.000
Kabátok	— — — — —	" 360.000

Fehérnemükben nagy RAKTÁR!

Paplanok, takarók, ágygarnitúrák nagy választékban.

Vidékre mintát küldök.

Salgótarjáni APOLLO MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Kedd	Csütörtök	Péntek
Aug. 7. 8.	10.	12.	13.
ROMOLA Főszereplők a „Fehér Apáca” főszereplői. HIRADÓ	Közkívánatra SCHELLENBERG TESTVÉREK Főszereplői. Conrád Veidt.	MANON Főszereplő: Putty Lia Kiegészítésül CSÓKOLJ UJRA Főszerep Maria Prévós	Szünet

kezdete hétköznap este fél 9 óraker, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 óraker.

Nagyrabecélt Hölgyeim és Uraim!

Csak az udvarban

Cím: Olcsó Maradékvásár

Budapest.

Alapítva 1895 32 Király-utca 32 Alapítva 1895

Kapható szenzációs olcsó árak mellett alant felsorolt cikkek:

Árak ezekben méter voile vagy szines crepp vagy kék-fehér mintás grenadin **22**
3 méter delén vagy karton vagy sifon vagy mosott vászon vagy 1 méter duplaszélés női szövet minden színben **29**

méter 140 cm. széles kilunó minőségű, divatos férfiöltöny-vagy felöltőszövet hozzávalóval együtt vagy 1 drb virágos vattapaplan, paplanlepedővel együtt **278**

U. m. 2 mtr. hosszú fehérített lepedő dbja 44; duplaszélés crepe de Chine 98; selymfényű clott, minden színben 19; himzett női ing vagy nadrág 18; bőrerős törülköző 11; angin vagy kanavász v. kelengyevászon mtr. 13. Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,k
Hiszek egy isteni örö igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.

ÖN

biztosan vevőnk lesz

Ha

levelezőlapon kéri új árjegyzékünket fényképező gépek és cikkekrol.

Hatschek és Farkas

Budapest, IV, Károly-körut 26.

Kerékpár,

complett felszereléssel, világhírű gyártmány

1,800 000 korona.

— Gumik, alkatrészek gyári árban. NAGY JÓZSEF, Budapest, Andrássy-ut 34. szám.

Minden adófizetőnek

nékülözhetetlen!

A magyar adó-jog kézikönyve.

A munka előszavát írta:

Benedek Sándor

a magyar kir. közigazgatási bíróság másodelnöke

Szerkesztették:

Dr. Reszler Sándor

főv. ügyvéd

Szilágyi Károly

nemzetgyűlési képviselő

hites törvényszéki könyvszakértő

Ára: 100.000 korona.

Kapható: Budapesten az „általános kereskedelmi és szervező irodánál”, Bálvány-utca 20. fszt. 10. Telefon: 34—63.

„Izaforin“

Törv. védett 5962 sz. a. szabadalm. cipőimpregnáló folyadék, a modern chemia vívmánya, mert hivatalos bizonylatok igazolják, hogy így öntve

csak egyszer, csak egyetlen üveg „IZAFORIN” A CIPŐJÉBE, azonnal végleg MEGSZÜNTETI LÁBA IZZADÁSÁT és tartóssá teszi a cipőjét! Nem kell többé naponta áztatgatni, kengetni, pepecselni, még sem lesz büzös és nem török fel a lába. Megmenekül a bőrkeményedéstől, tyukszemtől, fagyástól és forró nyáron is kellemesen és kényelmesen viseli a legkeményebb cipőjét is

Vigyázon a törv. védjegyre.

Magyarországi főraktár: „AGRIA” laboratórium Budapest, I. Horthy Miklós ut 34. Egy adag (egy pár cipőre) 15.000 kor. Utánvéttel 24 ezer kor. Kapható drogériákban, szövetkezetekben, kereskedésekben, gyógyszerárakban.